

TUINRANGERS

Bio-diverse & Klimaat robustere tuinen

Tuinrangers even voorstellen

Tuinrangers helpen tuineigenaars met advies op maat voor een natuurvriendelijke tuin

- Vrijwilligers (300-tal)
- Ervaren hobbytuiniers met een hart voor de natuur
- Georganiseerd in kleine teams per gemeente
- Opgestart in mei 2021 in 9 steden en gemeenten, intussen 63. Loopt af in 2028.
- Al meer dan 12000 tuinen geadviseerd

Een initiatief van: inverde AGENTSCHAP NATUUR & BOS Vlaanderen is natuur

Tuinrangers advizeren

- Specifiek voor het tuin type
- Gebaseerd op een biotoop portfolio
- Introductie van meer inheemse bloemen/planten/struiken
- Verhogen van klimaatrobustheid
- Verbetering van de waterinfiltratie
- Focus op kringloop
- Aandacht voor dieren in de tuin
- Geen X-cides
- Keuze voor bio

DIY is voor jullie zeker mogelijk

Vanavond

- In vijf stappen naar een leuke natuurvriendelijke tuin
- Pauze
- Een paar tuinvoorbeelden
- Een virtueel tuinbezoek

Stap 1: ga speels om met je gras

Werner Van Craenenbroeck

Kort gras is nodig in een tuin met spelende (klein-)kinderen

Stap 1: ga speels om met je gras

Flore De Baets

Maar vaak hebben we er meer van dan nodig, en het hoeft echt geen biljartlaken te zijn

Stap 1: ga speels om met je gras

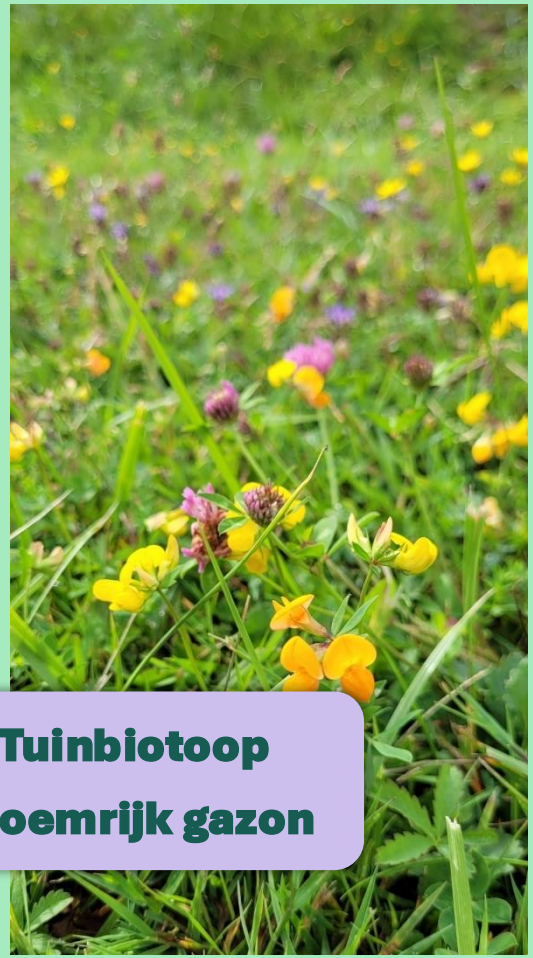

Tuinbiotoop
Bloemrijk gazon

Foto's Flore De Baets

Tenzij je (klein-) kinderen topvoetballers willen worden, mag het ook zo

Gewone brunel 5-11

Rode klaver 5-11

Madeliefje 4-9

Paardenbloem 3-11

Tijmereprijs 4-11

TUINRANGERS

Veel voorkomende soorten in bloemrijk gazon voedselrijke grond maar…

Kleine leeuwentand

Gele bloemen

Droge grond

Voedselarm

Lichte schaduw

5-25 cm

Juli - november

Muizenoor

Gele bloemen

Droge grond

Voedselarm

Lichte schaduw

2-30 cm

Mei - juni

Zandblauwtje

Blauwe bloemen

Droge grond

Voedselarm

Lichte schaduw

10-45 cm

Juni - augustus

Klein vogelpootje

Witte bloemen

Droge grond

Voedselarm

Lichte schaduw

5-30 cm

Mei - juli

Groot biggenkruid

Gele bloemen

Droge grond

Voedselarm

Lichte schaduw

15-60 cm

Juni - september

Kleine tijm

Rode, roze bloemen

Droge grond

Voedselarm

Lichte schaduw

2-15 cm

Juni - september

Stap 1: ga speels om met je gras

Tuinbiotoop
Bloemenweide

Flore De Baets - Tuin van Nikè Verfaille | Natuurstudio

Sommige zones kan je laten omzetten in een bloemenweide

Stap 1: ga speels om met je gras

Tuinbiotoop
Bloemenweide

Flore De Baets - Tuin van Nikè Verfaille | Natuurstudio

Aan de randen

Stap 1: ga speels om met je gras

Foto's Flore De Baets

Tuinbiotoop
Bloemenweide

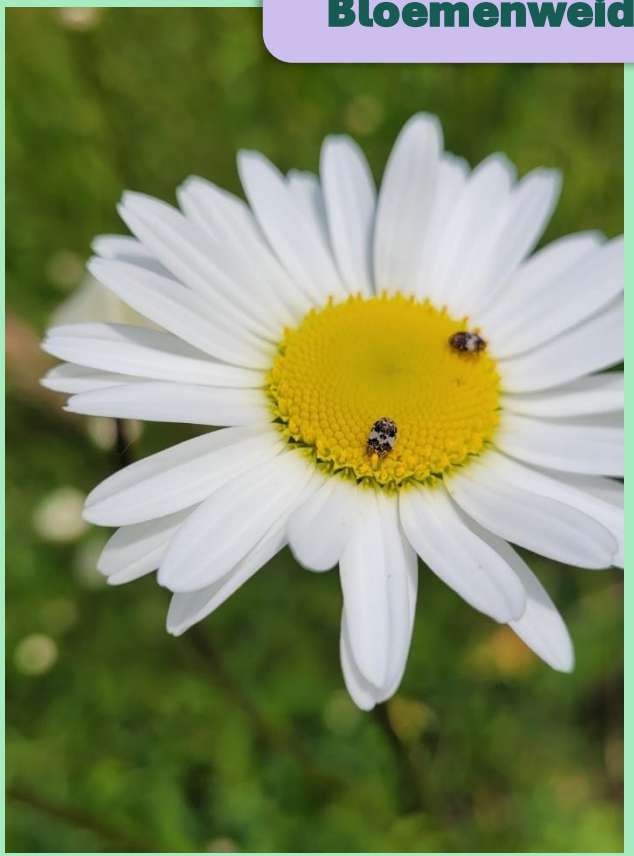

Flore De Baets

Eilandjes in het midden

Stap 1: ga speels om met je gras

Tuinbiotoop
Bloemenweide

Foto's Werner Van Craenenbroeck

Bijna alles

Stap 1: ga speels om met je gras

In je bloemenweide kan je spelen met paadjes en open plekken

Stap 1: ga speels om met je gras

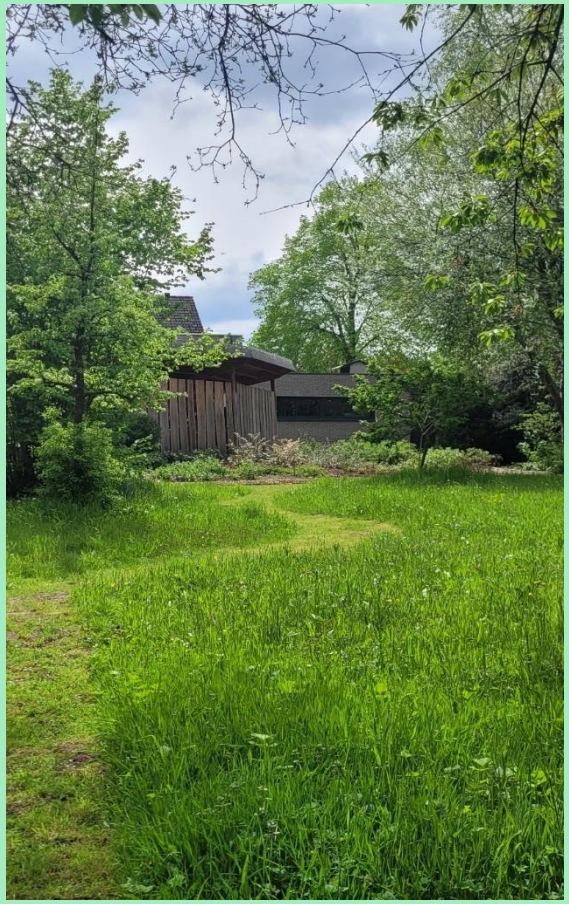

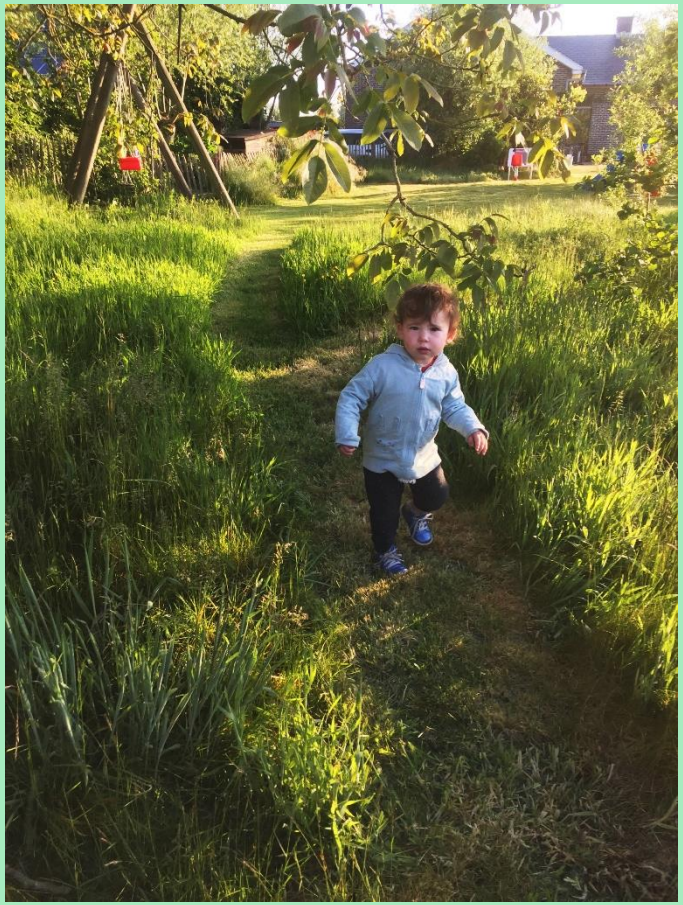

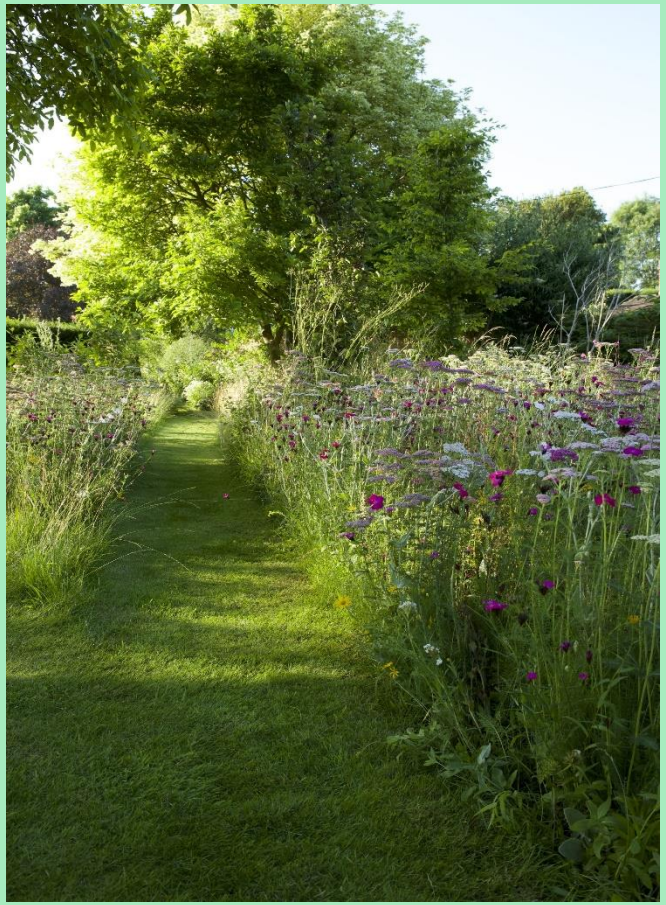

En regelmatig een andere route

Veldlathyrus 6-8

Peen 6-8

Knoopkruid 6-8

Beemdkroon 6-11

Macedonische beemdkroon 7-9

Muskus-kaasjeskruid 7-9

TUINRANGERS

Veel voorkomende soorten in bloemenweide

Een bloemenborder kan ook voor degene die het wat meer georganiseerd willen

Droog Zand

Vaste Planten	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Min Licht	Min Voedsel	Min Vocht
Boerenkrokus															
Maarts viooltje													Half schaduw	Matig VR	Frisse bodem
Gele sleutelbloem													Lichte schaduw	Voedselarm	Frisse bodem
Lelietje-van-dalen													Schaduw	Voedselarm	Droog
Dalkruid													Schaduw	Voedselarm	Droog
Wilde Akelei													Half schaduw	Matig VA	Frisse bodem
Salomonszegel													Schaduw	Matig VA	Frisse bodem
Lievevrouwebedstro													Schaduw	Voedselarm	Vochtig
Beemdooievaarsbek													Lichte schaduw	Matig VR	Frisse bodem
Gewone Margriet													Lichte schaduw	Matig VR	Droog
Slangenkruid													Licht	Voedselarm	Droog
Vrouwenmantel													Lichte schaduw	Matig VA	Frisse bodem
Vingerhoedskruid													Half schaduw	Matig VR	Droog
Knoopkruid													Licht	Matig VA	Frisse bodem
Lavendel													Licht	Matig VA	Droog
Kleine tijm													Lichte schaduw	Voedselarm	Droog
Kattenkruid													Lichte schaduw	Matig VA	Droog
Duizendblad													Lichte schaduw	Matig VR	Droog
Wilde Marjolein													Lichte schaduw	Voedselarm	Frisse bodem
Struikheide													Lichte schaduw	Voedselarm	Droog

Tuinbiotoop

Bloemenborder

Nectar toppers

Plant	Nectar score/Pollen scorre	
Paardenbloem	N5 / P5	
Witte klaver	N5 / P5	
Wilde marjolein	N5 / P5	
Struikheide	N5 / P5	
Slangenkruid	N4 / P4	
Knoopkruid	N3 / P3	
Gewone margriet	N3 / P3	
Gewone rolklaver	N3 / P3	
Kleine tijm	N3 / P3	
Gewone ereprijs	N3 / P3	
Duizendblad	N1 / P1	Lange bloeitijd
Madeliefje	N1 / P2	Lange bloeitijd

Tijd voor stap 2 …

Werner Van Craenenbroeck

Een lege tuin met kort gras lijkt groot en weids

Foto’s Werner Van Craenenbroeck

Stap 2: zorg voor structuren

>> Check Samenaankoop ‘Behaag je tuin’ van Regionale Landschappen

Groengenot

Wees niet bang om een open vlakte te doorkruisen met een haagje

Stap 2: zorg voor structuren

Tuinbiotoop

Takkenwal

of maak een muurtje van snoeihout

Stap 2: zorg voor structuren

Rollin Verlinde, Vilda

Tuinbiotoop

Takkenwal

en creëer snel een tuinkamer

Stap 2: zorg voor structuren

>> Opleiding van Inverde 'Creatief met wilgenvlechtwerk'
>> Check Samenaankoop 'Behaag je tuin' van Regionale Landschappen

Ook met wilgentenen kan het snel gaan!

Stap 2: zorg voor structuren

>> Opleiding van Inverde 'Creatief met wilgenvlechtwerk'
>> Check Samenaankoop 'Behaag je tuin' van Regionale Landschappen

Werner Van Craenenbroeck

Ook ideaal als je snel schaduw nodig hebt!

Stap 2: zorg voor structuren

>> Check Samenaankoop ‘Behaag je tuin’ van Regionale Landschappen

Groengenot

Grote tuin? – Plant een vogelbosje

Stap 2: zorg voor structuren

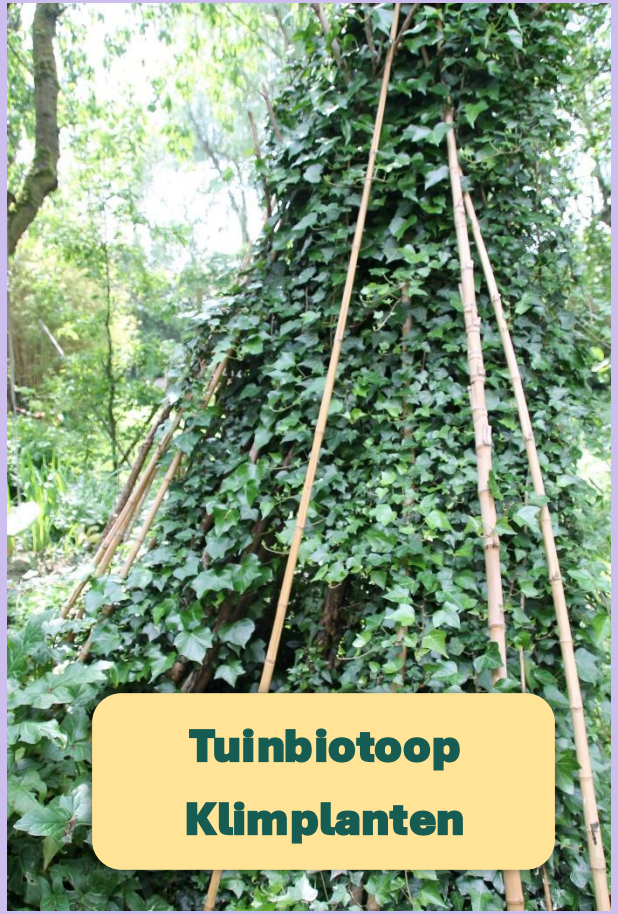

Kan zeker ook met klimplanten

Stap 2: zorg voor structuren

Tuinbiotoop

Klimplanten

Vertrek van bestaande structuren of materialen

– Laat een oude muur staan

Stap 2: zorg voor structuren

Flore De Baets

of maak met oude tegels een stapelmuurtje

Stap 2: zorg voor structuren

Het kan snel en kost relatief weinig moeite!

Stap 2: zorg voor structuren

Tuinbiotoop
Bloemenakker

en fleurige, kleurrijke plekjes tover je vlot met éénjarigen

Tijd voor stap 3
…als er (klein-) kinderen zijn

Flore De Baets

Stap 3: Laat je (klein-)kinderen spelen in de jungle

Tuinatelier Herman & Vermeulen

Flore De Baets

Verwerk traditionele speeltuigen in je tuin

Stap 3: Laat je (klein-)kinderen spelen in de jungle

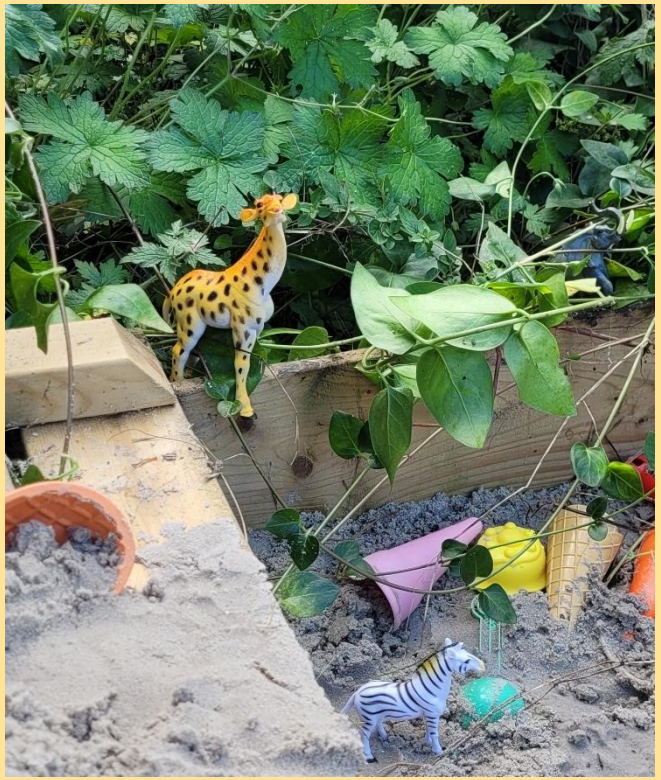

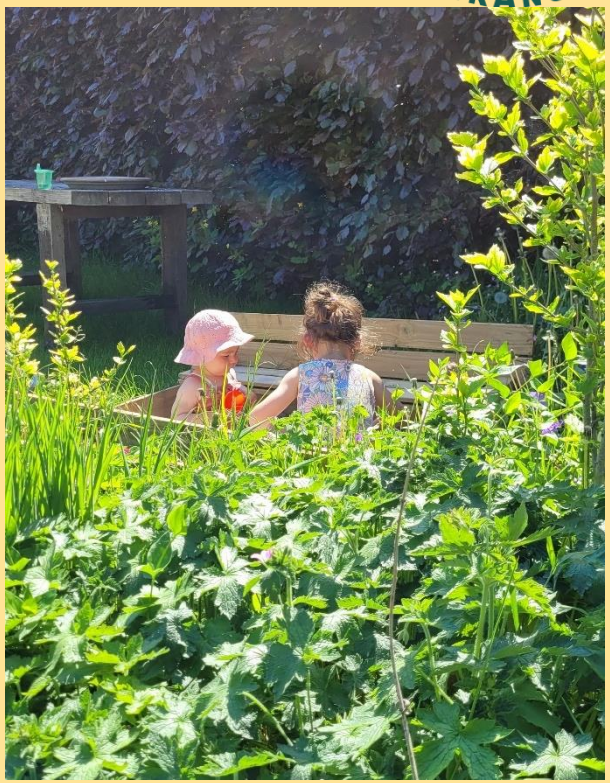

Foto’s Flore De Baets

Zet de zandbak in de bloemenborder

Stap 3: Laat je (klein-)kinderen spelen in de jungle

Foto's Flore De Baets

of ga voor een glijbaanberg

Stap 3: Laat je (klein-)kinderen spelen in de jungle

Foto's Flore De Baets

Dat kan ook op basis van puin van de verbouwingen …

Stap 3: Laat je (klein-)kinderen spelen in de jungle

Vlaamse Milieumaatschappij

Birgit De Bock

Tuinbiotoop
Wadi

Grond nodig voor de glijbaanberg? Niveauverschil is nuttig én tof! Graaf een wadi…

Stap 3: Laat je (klein-)kinderen spelen in de jungle

Werner Van Craenenbroeck

Tuinbiotoop
Klimplanten

Laat klimop groeien langs het speelhuisje

Tijd voor stap 4 …

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

Wie droomt er nu niet af en toe van een eigen moestuin ?

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

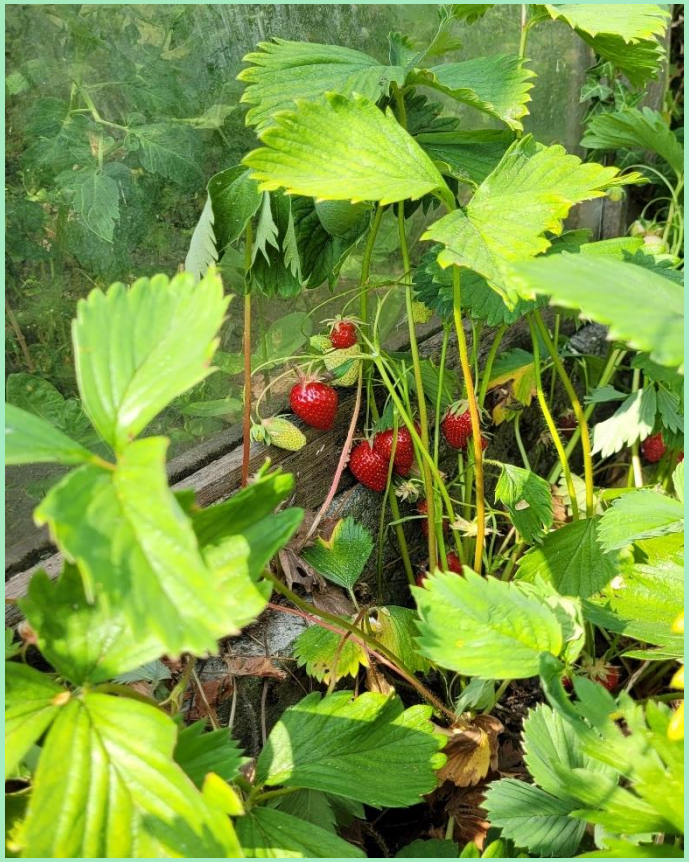

Flore De Baets

Flore De Baets

Werner Van Craenenbroeck

Met aardbeiplantjes of snoeptomaatjes kan je zeer laagdrempelig smullen uit eigen tuin

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

Flore De Baets

Integreer heerlijke Mediterraanse kruiden in volle grond nabij het huis!

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

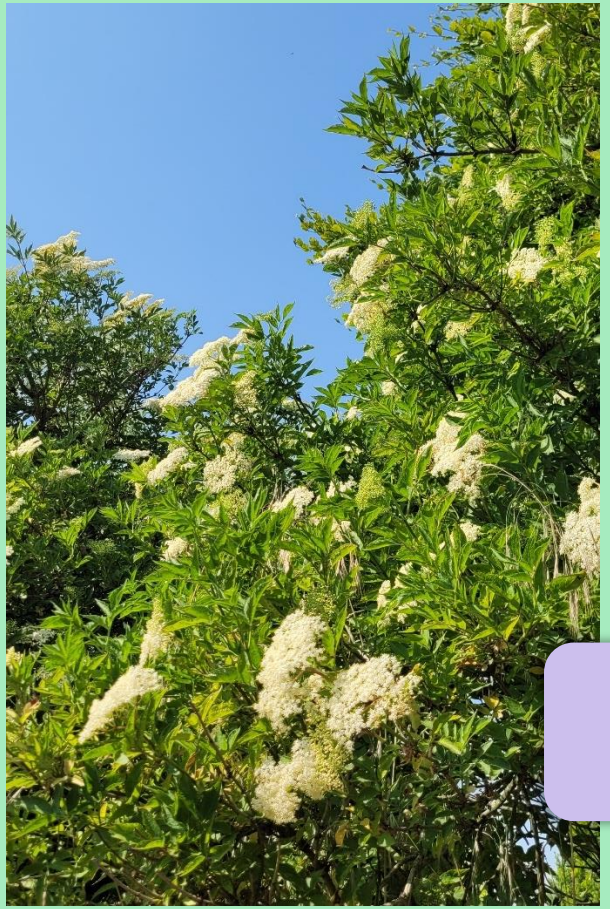

Foto's Flore De Baets

Smullen van vlierbloesem

Tuinbiotoop
Struiken

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

Flore De Baets

Flore De Baets

Pompoenplantje opkweken uit zaadje en uitplanten in je compostbak

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

>> Check Samenaankoop ‘Behaag je tuin’ van Regionale Landschappen

Werner Van Craenenbroeck

Tuinbiotoop
Bomen

Hoogstam fruitbomen in je gazon

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

>> Check Samenaankoop ‘Behaag je tuin’ van Regionale Landschappen

Laurence Machiels

Strak met mooie snoepkleurtjes

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

>> Check Samenaankoop ‘Behaag je tuin’ van Regionale Landschappen

Tuinbiotoop Bomen

Laurence Machiels

Boomgaard tussen wilde margrieten

Stap 4: zorg dat je kan oogsten

>> Check boekje “Bessen uit de tuin” van Velt: https://winkel.velt.nu/product/bessen-uit-de-tuin

Foto’s Werner Van Craenenbroeck

Een rijtje kleinfruit naast de oprit

Tijd voor stap 5 …

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

Metselbij geniet van wilgenhut

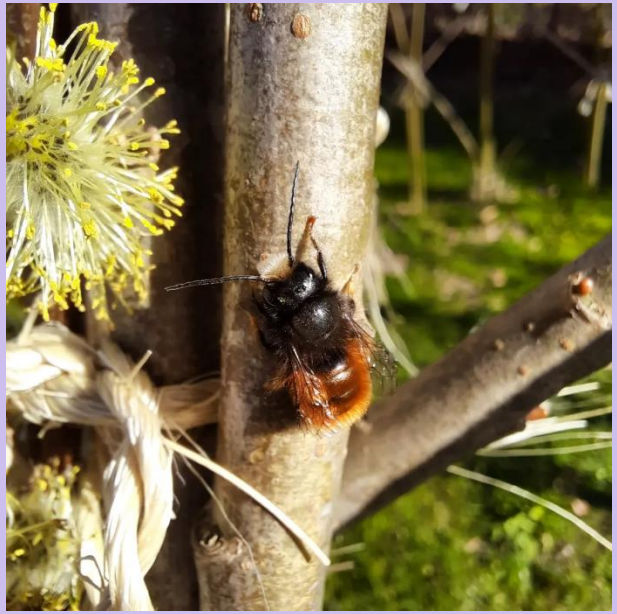

Werner Van Craenenbroeck

Penseelkever op bloemenweide

Reinhardt Strubbe

Egel vindt eten tussen takkenwal

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

Pad verstopt zich onder stapelmuurtje

Vilda

Meikever leeft als larve onder je bloemrijk gazon

Vilda

Hoe meer structuur en variatie in je tuin, hoe interessanter voor meer verschillende soorten

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

Pixabay

“onze” insecten eten enkel van “onze” planten

Plantenkeuze is heel belangrijk

Maar mooie tuinplanten kiezen die goed zijn voor de natuur is niet makkelijk

- ✓ Daarom de “keuzehulp” van de Tuinrangers: (10 tips + veel voorbeeldsoorten)

Tip 6: Informeer je voor je koopt. Impulsieve aankopen durven wel eens tegenvallen. Voor planten is dat niet anders. Heb je de plant van je dromen gevonden? Zoek er toch best wat informatie over voor je hem koopt. Via de zoekfunctie op ecopedia.be vind je alles wat je moet weten over nagenoeg alle inheemse planten. Sommige planten staan graag droog, andere hebben meer vocht nodig. De ene plant houdt van volle zon, de andere verkiest schaduw. En hoe zit het met je tuinbodem? Heb je vette klei of zit je op zandgrond? Iedere plant heeft zijn ideale standplaats. Je kan wel een beetje experimenteren maar een plant die op de verkeerde plek staat, zal minder nut hebben voor de natuur en zal ook meer onderhoud vragen. Dus meer werk voor jou.

Tip 7: Probeer van de vroege lente tot de late herfst nectar en stuifmeel te voorzien. Op die manier zorg je voor een zogenaamde ‘volledige bloeiboog’. Met andere woorden, je voorziet insecten een heel jaar door van voeding. Ok, in een kleine tuin of op een balkon is het niet evident om van lente tot herfst bloeiende planten te hebben, maar in een wat grotere tuin is dat zeker haalbaar. Vooral in het voorjaar en de herfst doe je vlinders, bijen en andere bestuivers hier een groot plezier mee. Voor nectar en stuifmeel moet je trouwens niet enkel aan planten met bloemen denken. Bomen en struiken zoals bijvoorbeeld wilgen, sporkehout en klimop zijn echte topleveranciers.

Vroege bloeiers	Late bloeiers
wilg	klimop
bosanemoon	koninginnenkruid
(tover)hazelaar	herfsttijloos

Tip 8: Zet verschillende bloemvormen. Variatie aan bloemvormen zorgt voor variatie aan bestuivers. Bij sommige bloemen zit de nectar diep in de bloem, denk bijvoorbeeld aan de vlinderstruik. Alleen vlinders kunnen aan de nectar, want zij hebben een lange tong. Bij lavendel is de bloem iets korter. Daardoor geraken ook hommels bij de nectar. Insecten met een korte tong (zoals kleine bijen en zweefvliegen) kunnen dan weer voedsel vinden op wilde peen en margrieten.

Ondiepe bloem	Halfdiep	Diepe bloem
zonnebloem	lavendel	vlinderstruik
margriet	ijzerhard	slanke sleutelbloem

slanke sleutelbloem (Primula elatior)

Tip 9: Leer je tuin kennen. Na enkele jaren weet je welke planten het goed doen in je tuin en welke niet. Je kan dan soorten zoeken die ongeveer dezelfde eisen stellen. Meteen alles volplanten zonder dat je eerst je tuin hebt leren kennen, is geen goed idee.

Tip 10: Planten kopen kost geld. Maar wie zegt dat je al je planten effectief moet kopen? Je kan ze ook opkweken uit zaad. Dat kan je zelf verzamelen in de natuur, of je kan het online kopen. Interessante webshops zijn ecoflora.be en cruydthoeck.nl

Planten die zich spontaan uitzaaien, kan je in de herfst verplanten. Daarnaast kan je planten vermeerderen door te scheuren. Heb je van een bepaalde soort ‘overschot’? Geef ze weg, of ruil ze. Veel plezanter dan alles gaan kopen.

Benieuwd naar wat je nog meer kan doen?

- Surf naar www.tuinrangers.be/zelf-aan-de-slag
- Volg ons op Facebook (fb.com/Tuinrangers) en/of Instagram (@tuinrangers)
- schrijf je in op onze nieuwsbrief (via tuinrangers.be)

Een initiatief van inverde | AGENTSCHAP NATUUR & BOS | Vlaanderen | met kennis gedeeld door ecopedia

TUINRANGERS

DE JUISTE PLANTEN KIEZEN - 10 tips

Hoe kies je de juiste planten voor je tuin? Alles hangt natuurlijk af van wat je wil bereiken. Droom je ervan om meer vlinders of bijen naar je tuin lokken? Of wil je de vogels een handje helpen? Online vind je heel wat lijstjes. Zo veel dat je soms door de bomen het bos niet meer ziet.

Daarom hebben wij tien handige tips voor je samengesteld. Zo helpen we je om mooie planten te kiezen die ook nog eens nuttig zijn voor de natuur.

Tip 1: Kies zo veel mogelijk voor inheemse planten. Met andere woorden: ga voor planten die hier ook in de natuur voorkomen. Daar zitten heel wat mooie soorten tussen die je perfect kan gebruiken in je tuin. Zeggen wij nu dat je geen lavendel meer mag planten in je tuin? Want ja, dat is een toch uitheemse soort? Ook uitheemse planten kunnen nuttig zijn voor onze natuur. Dus een mix van inheems en uitheems is helemaal prima. Blijf met andere woorden gerust lavendel in je tuin zetten.

Van deze plantensoorten zijn wij alvast fan!

INHEEMS

grote kattenstaart (Lythrum salicaria)

duizendblad (Achillea millefolium)

koninginnenkruid (Eupatorium cannabinum)

UITHEEMS

echte lavendel (Lavandula officinalis)

rode zonnehoed (Echinacea purpurea)

beemdkroon (Knautia macedonica)

Maar mooie tuinplanten kiezen die goed zijn voor de natuur is niet makkelijk

- ✓ Daarom de “keuzehulp” van de Tuinrangers: (10 tips + veel voorbeeldsoorten)

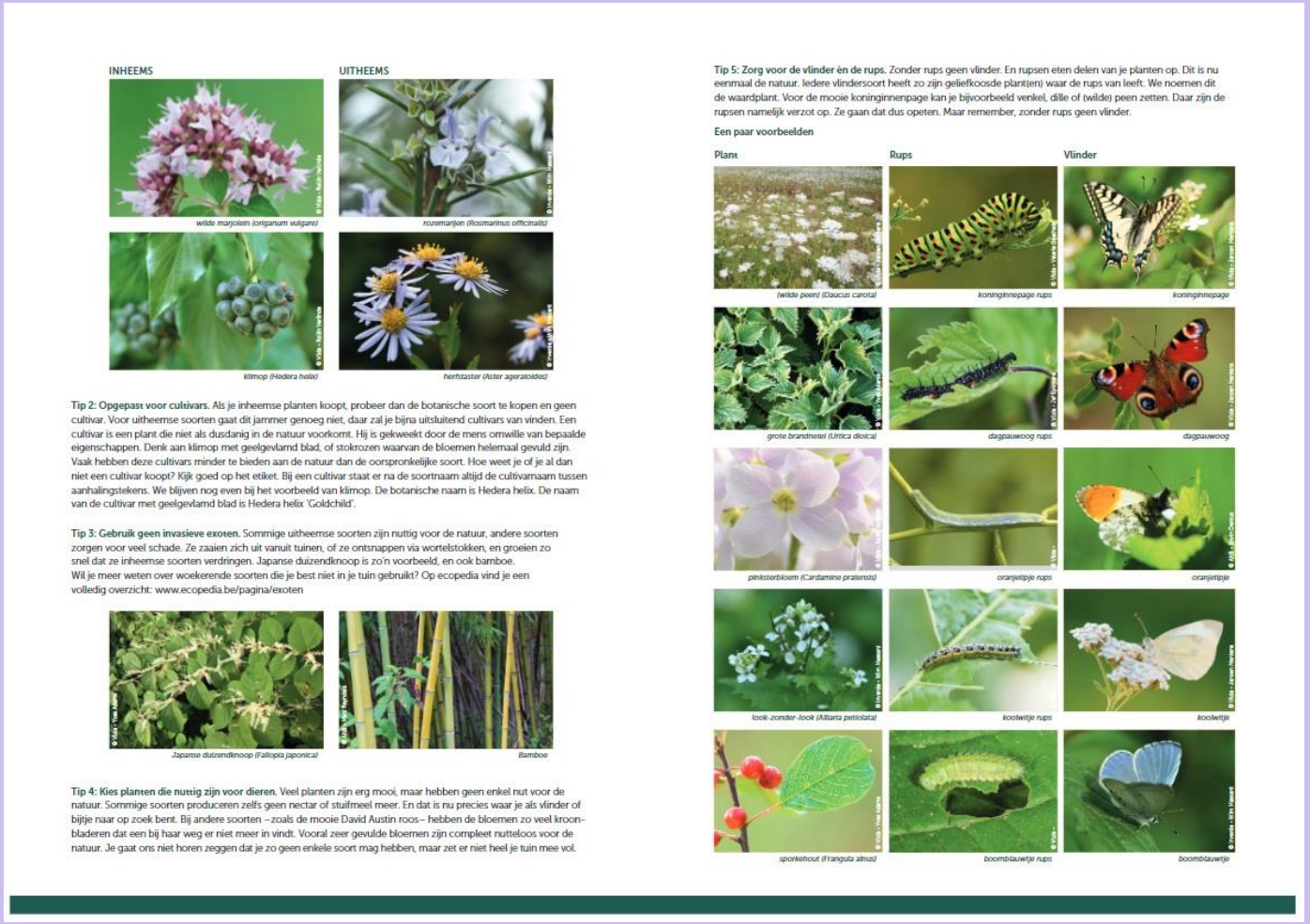

INHEEMS

wilde marjolein (origanum vulgare)

UITHEEMS

rozemarijn (Rosmarinus officinalis)

klimop (Hedera helix)

herfstaster (Aster ageratoides)

Tip 2: Opgepast voor cultivars. Als je inheemse planten koopt, probeer dan de botanische soort te kopen en geen cultivar. Voor uitheemse soorten gaat dit jammer genoeg niet, daar zal je bijna uitsluitend cultivars van vinden. Een cultivar is een plant die niet als dusdanig in de natuur voorkomt. Hij is gekweekt door de mens omwille van bepaalde eigenschappen. Denk aan klimop met geelgevlamd blad, of stokrozen waarvan de bloemen helemaal gevuld zijn. Vaak hebben deze cultivars minder te bieden aan de natuur dan de oorspronkelijke soort. Hoe weet je of je al dan niet een cultivar koopt? Kijk goed op het etiket. Bij een cultivar staat er na de soortnaam altijd de cultivarnaam tussen aanhalingstekens. We blijven nog even bij het voorbeeld van klimop. De botanische naam is Hedera helix. De naam van de cultivar met geelgevlamd blad is Hedera helix 'Goldchild'.

Tip 3: Gebruik geen invasieve exoten. Sommige uitheemse soorten zijn nuttig voor de natuur, andere soorten zorgen voor veel schade. Ze zaaien zich uit vanuit tuinen, of ze ontsnappen via wortelstokken, en groeien zo snel dat ze inheemse soorten verdringen. Japanse duizendknoop is zo'n voorbeeld, en ook bamboe.
Wil je meer weten over woekerende soorten die je best niet in je tuin gebruikt? Op ecopedia vind je een volledig overzicht: www.ecopedia.be/pagina/exoten

Japanse duizendknoop (Fallopia japonica)

Bamboe

Tip 4: Kies planten die nuttig zijn voor dieren. Veel planten zijn erg mooi, maar hebben geen enkel nut voor de natuur. Sommige soorten produceren zelfs geen nectar of stuifmeel meer. En dat is nu precies waar je als vlinder of bijtje naar op zoek bent. Bij andere soorten –zoals de mooie David Austin roos– hebben de bloemen zo veel kroonbladeren dat een bij haar weg er niet meer in vindt. Vooral zeer gevulde bloemen zijn compleet nutteloos voor de natuur. Je gaat ons niet horen zeggen dat je zo geen enkele soort mag hebben, maar zet er niet heel je tuin mee vol.

Tip 5: Zorg voor de vlinder èn de rups. Zonder rups geen vlinder. En rupsen eten delen van je planten op. Dit is nu eenmaal de natuur. Iedere vlindersoort heeft zo zijn geliefkoosde plant(en) waar de rups van leeft. We noemen dit de waardplant. Voor de mooie koninginnenpage kan je bijvoorbeeld venkel, dille of (wilde) peen zetten. Daar zijn de rupsen namelijk verzot op. Ze gaan dat dus opeten. Maar remember, zonder rups geen vlinder.

Een paar voorbeelden

Plant	Rups	Vlinder
(wilde peen) (Daucus carota)	koninginnenpage rups	koninginnenpage
grote brandnetel (Urtica dioica)	dagpauwoog rups	dagpauwoog
pinksterbloem (Cardamine pratensis)	oranjetipje rups	oranjetipje
look-zonder-look (Alliaria petiolata)	koolwitje rups	koolwitje
sporkehout (Frangula alnus)	boomblauwtje rups	boomblauwtje

Ook op :
https://www.tuinrangers.be/zelf-aan-de-slag/algemeen-tuinadvies

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

>> Check https://www.tuinrangers.be/zelf-aan-de-slag/wildlife-in-je-tuin/solitaire-bijen voor handleiding

Werner Van Craenenbroeck

Maak een bijenhotel

Vilda

Leuk voor enkele soorten metselbijen

Goudwesp

Ikjel

En hun parasieten

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

Tuinranger Marleen Notelaers

Week Van De Bij

Handleiding op https://www.vlaanderen.be/week-van-de-bij/help-de-bij/informatie-voor-gemeentebesturen/instructies-voor-het-maken-van-een-bijenburcht

Grijze Zandbij

Onze Natuur

Of een bijenburcht voor de (70-tal soorten) zandbijen

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

Verschillende vormen en invliegopeningen voor verschillenden soorten (lees ook de handleiding!)

Foto’s www.vivara.be

Nestkastjes ophangen

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

Rollin Verlinde

Minivijvertje in een ton

Stap 5: zorg voor de wilde diertjes in je tuin

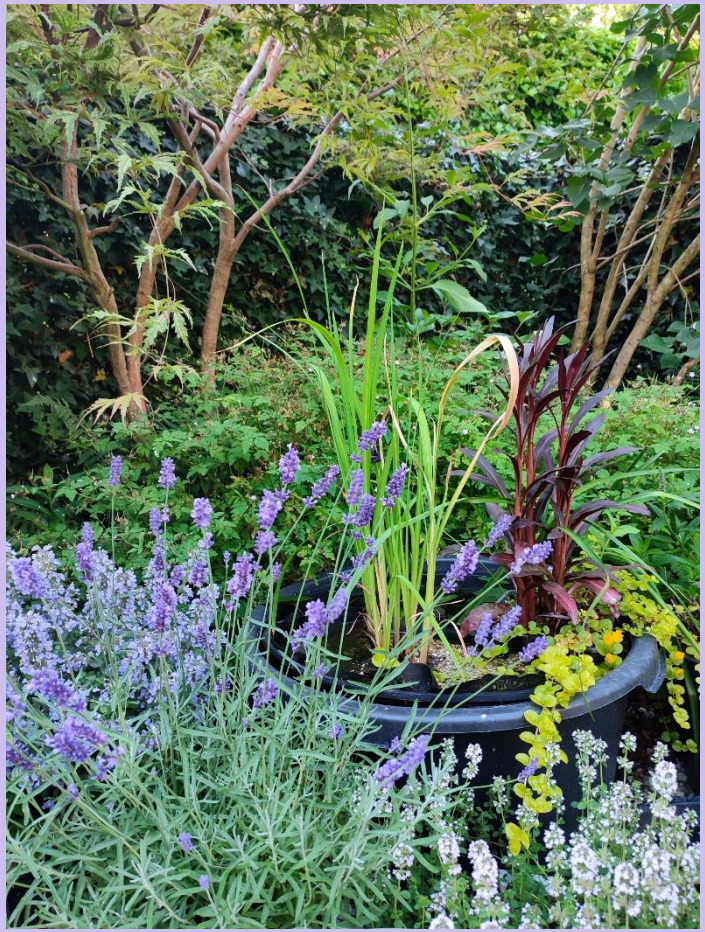

Tuinranger Yolanda Willems

Werner Van Craenenbroeck

Alpenwatersalamander

Vilda

Geen verdrinkingsgevaar !

Vanavond

- *Wat is een “natuurvriendelijke tuin” (volgens ons)*
- *In vijf stappen naar een leuke natuurvriendelijke tuin*
- Pauze
- Een paar tuinvoorbeelden
- Een virtueel tuinbezoek

Hoe krijg je een tuin vol leven?

Typische tuinsoorten ?

Niet echt …

Onze invalshoek : tuinbiotopen

Natuurlijke biotopen		De tuinversie = onze “tuinbiotopen”
Bos	→	Bomen, klimplanten, schaduwborder
Zonnige bosrand	→	Zonneborder, hagen, heggen, struiken
Grasland	→	Bloemrijk gazon, bloemenweide, kleine wildernis
Poel	→	Folievijvertje
Dode bomen en takken	→	Takkenwal, houtstapel, composthoop

En veel dieren zijn perfect gelukkig in de tuinversie van hun natuurlijke omgeving

Onze invalshoek : tuinbiotopen

Bloemrijk gazon	Bloemenweide	Bloemenakker	Bloemenborder	Schaduwrijk plekje
Kleine wildernis	Haag, struiken en vogelbosje	Bomen	Klimplanten	Water in de tuin
Tuinieren in potten en bakken	Tegeltuin	Kleine wadi	Planten tussen voegen	Bloembollengrasland

Onze invalshoek : tuinbiotopen

- Voor welk type van tuin
- De toegevoegde waarde voor de natuur
- Hoe aanleggen en waar
- Hoe onderhouden
- Indicatie van werk en kost
- Welke diersoorten trekt het aan
- Beknopte lijst van planten

Bodem bepaalt de eerste keuze

VOEDSELRIJKDOM : Voedselarm – Matig Voedselrijk - Voedselrijk

VERFIJN DAARNA MET

Licht	Vocht	Beheer
zon • halfschaduw • schaduw	droog • fris • vochtig	weinig • regelmatig • intensief

Ons adviesmateriaal

- Basic tuinschets

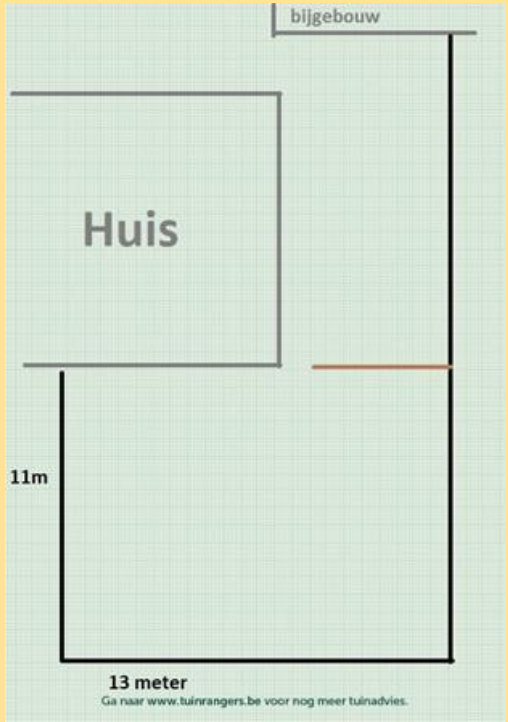

Bestaande situatie

Op voorhand getekend met hulp van GoogleMaps of Geopunt

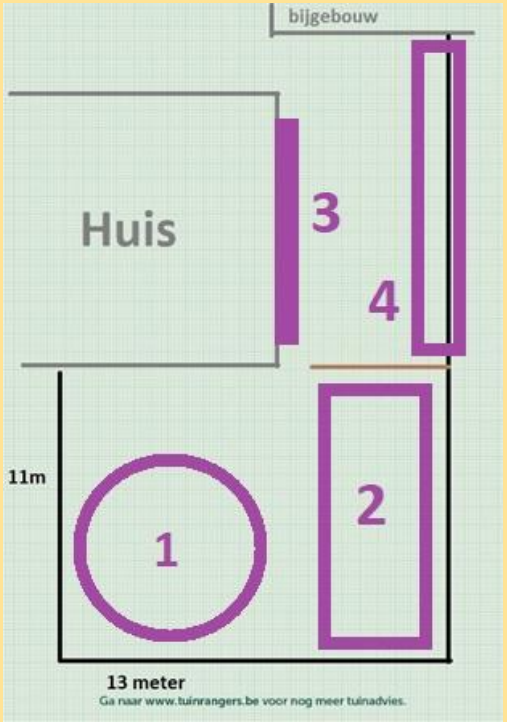

Geadviseerde tuinbiotopen

Ingetekend op de juiste plaats bij afronding van het tuinadvies

- Ons advies kan als **vervanging** van bestaande tuin
- Maar evengoed als **toevoeging** of **wijziging** !

Ons adviesmateriaal

- Voor elk geadviseerd tuinbiotoop, één handige **adviesfiche**

✓ Eén A4 recto-verso

✓ Hoe en wanneer aanleggen, welke soorten, hoe onderhouden, wat kost het

✓ goeie houvast voor jou als tuineigenaar

TUINRANGERS

BLOEMENAKKER
eenjarige kleurenpracht

bloemenakker met klaproos, korenbloem en kamille

Wat is een bloemenakker?

Een bloemenakker is een stuk kale grond dat jaarlijks wordt bewerkt en ingezaaid met éénjarige akkerplanten. De bekendste zijn klaproos en korenbloem. Daarnaast zijn ook kamillesoorten, gele ganzenbloem, zonnebloem en bolderik vrij gemakkelijke akkerbloemen.

Geschikt voor

- ✓ Balkon en kleine tegeltuin: ja, in een pot van minstens 50 cm doorsnede.
- ✓ Kleine stadstuin: ja, je kan een bloemenakker aanleggen op één vierkante meter, zolang die maar in de volle zon ligt.
- ✓ Grotere tuin: Ideaal voor een grote tuin indien je een plek hebt in de volle zon.

Een plus voor de natuur omdat:

- ✓ Akkerbloemen produceren heel wat stuifmeel en nectar (voedsel voor insecten).
- ✓ Akkerbloemen produceren meestal veel zaad (voedsel voor vogels).
- ✓ Een bloemenakker is een biotoop op zich, wat zorgt voor verscheidenheid in de tuin.

Hoe en waar een bloemenakker aanleggen?

Een bloemenakker ligt best in de volle zon en kan op matig voedselarme bodem tot zeer voedselrijke bodem. Op vochtige bodems lukt het meestal minder goed. De aanleg is eenvoudiger en lukt sneller dan die van een bloemenweide. Een minpuntje is dat je elk jaar de grond moet omwoelen. Met andere woorden: een deel van het jaar heb je een kale bodem.

- ✓ Je vertrekt van een stuk kale grond dat in de volle zon ligt.
- ✓ Maak de grond ondiep (5 tot 10 cm) los. Is de bodem verdicht, bijvoorbeeld door zware machines, dan moet je dieper spitten. Dit kan je in september of maart doen.
- ✓ Zit je met een te arme bodem? Werk er wat mest en compost door.

Vanavond

- *Wat is een “natuurvriendelijke tuin” (volgens ons)*
- *In vijf stappen naar een leuke natuurvriendelijke tuin*
- *Pauze*
- Een paar tuinvoorbeelden
- Een virtueel tuinbezoek

Bostuin

Matig Voedselrijk

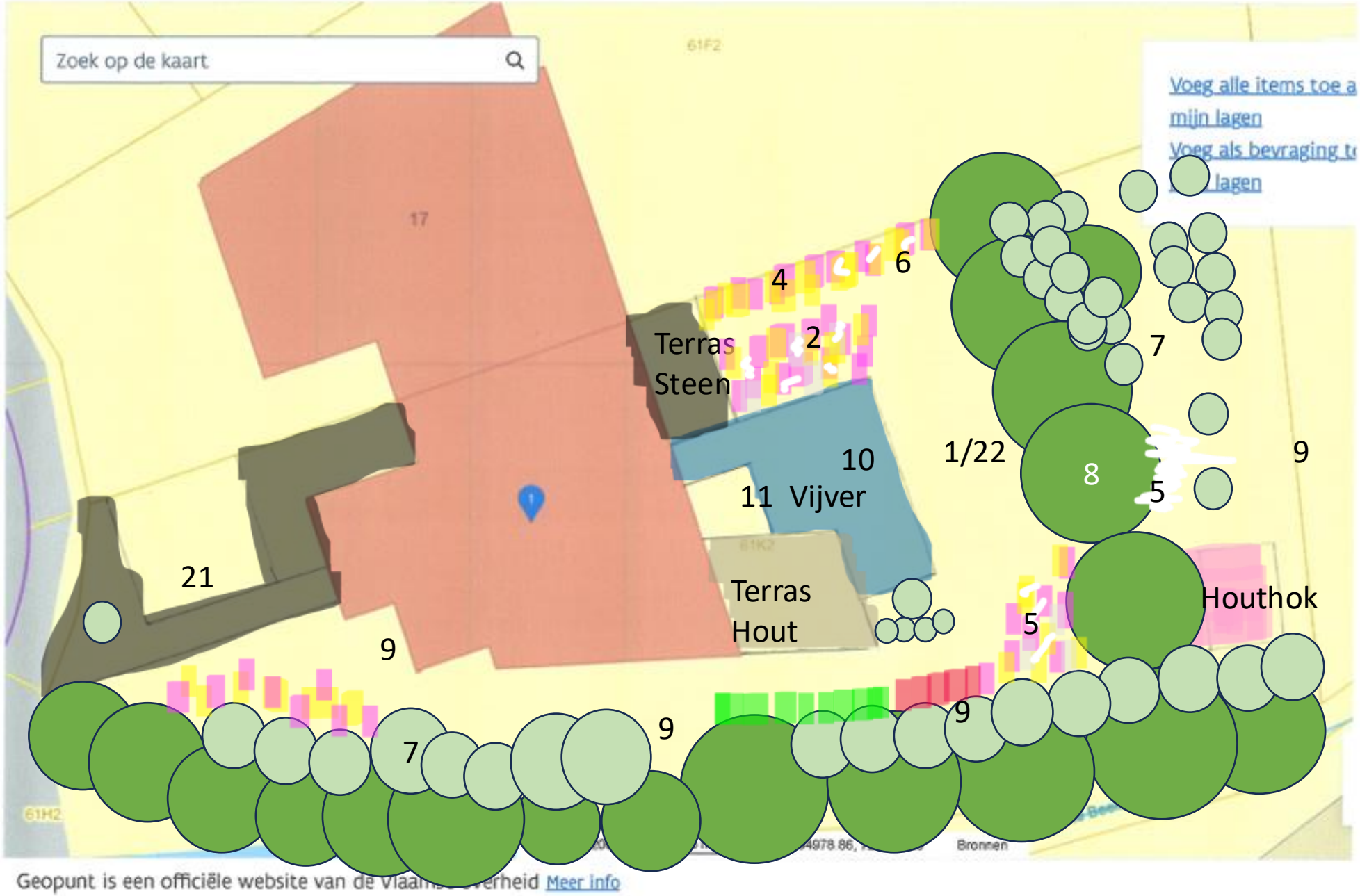
Zoek op de kaart
Voeg alle items toe a
mijn lagen
Voeg als bevraging t
lagen
17
61F2
4
6
Terras
Steen
2
7
10
11 Vijver
1/22
8
9
5
21
Terras
Hout
Houthok
5
9
9
7
9
Bronnen
Geopunt is een officiële website van de Vlaamse overheid Meer info

Boomspiegel
- Lievevrouwbedstro
- Vrouwenmantel
- Valse Salie
- Look zonder look
- Vingerhoedskruid
- Akelei
- Sleutelbloem
- Salomonszegel
- Servisch klokje
- Beemdooievaarsbek
- Echte Valeriaan
- Damastbloem
- Robertskruid

Vijver
-Dotterbloem
-Gele lis
-Waterlelie
-Duizendknoop

Bloemenweide
-Margriet
-Bosaardbei
-Walstro
-Zwarte toorts
-Knoopkruid
-Wilde marjolein
-Weegbree
-Koekoeksbloem
-Hemelsleutel
-Teunisbloem
-Duizendblad
-Groot Nagelkruid
-Zeepkruid
-Brem

Verkavelingstuin
Voedselrijk

Woning op eengezinswoning Gegehele woning
Voeg alle items toe aan mijn lagen
Voeg als bevraging toe mijn lagen
Car port
9
5
3
687P
1
687N
11
687W
Ter ras
Terras
21
2/22
Moestuin
10
6
9
687V
Hout Hok
7
3
687R
Lambert 2008
5 m
Bronnen

- Waterlelie
- Lisse
- Kattenstaart
- Moerasspirea
- Dotterbloem
- Koninginnekruid

Blauwe regen

- Zeepkruid
- Teunisbloem
- Knoopkruid
- Wilde Marjolein
- Hemelsleutel
- Wilde Venkel

- Rolklaver
- Pimpernel
- Muskuskaasjeskruid
- Oost-indische Kers
- Kaardenbol
- Jakobskruiskruid

Stadstuin
Voedselrijk

Vlaanderen
geopunt
AANMELDEN
HULP NODIG
GEOPUNT
Algemene kaart
Menu
Algemene kaart
Hinder in kaart
INSPIRE
Ondernemen
Recht van voorkoop
Ketsstraat 68, 2140 Ant
56
66
68
72
74
76
70
373E10
373P6
373F5
373Z8
373N8
373N9
8
4
4
7
9
9
Voetbal
Lagen
Lambert 2008
5 m
654176.94, 711585.89
Bronnen
Geopunt is een officiële website van de Vlaamse overheid
Meer info

-Klimhortensia
-Vlinderstruik

-Leibeuken
-Appelsboom
-Beukenhaag
-Vijgenboom
-Druivelaar

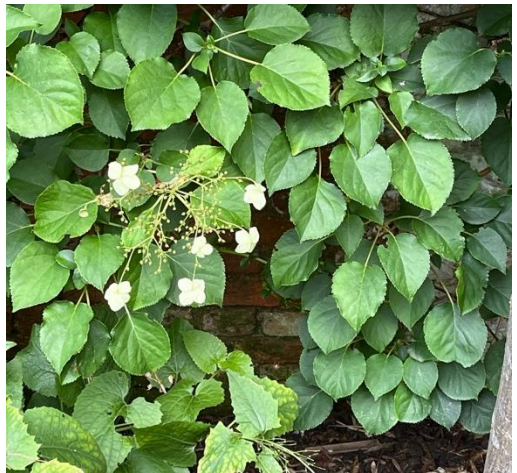

-Ooievaarsbek
-Hyacinten

Vanavond

- *Wat is een “natuurvriendelijke tuin” (volgens ons)*
- *In vijf stappen naar een leuke natuurvriendelijke tuin*
- *Pauze*
- *Een paar tuinvoorbeelden*
- Een virtueel tuinbezoek

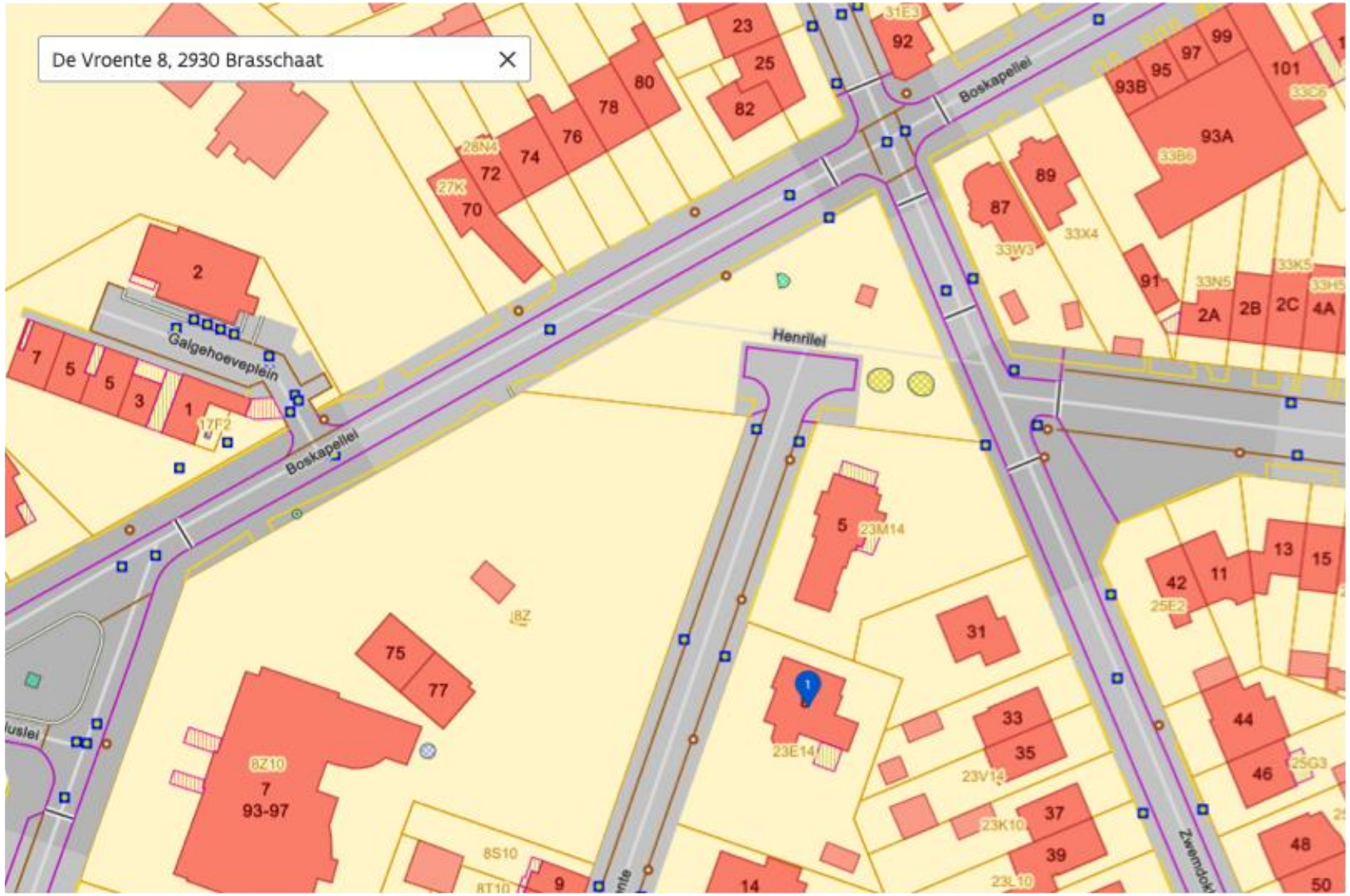
De Vroente 8, 2930 Brasschaat
Boskapellei
Galgehoeveplein
Henrilei
Boskapellei
Zwemmolenlei
2
7
5
5
3
1
17F2
70
72
74
76
78
80
82
23
25
92
31E3
93B
95
97
99
101
93A
33B6
87
89
33W3
33X4
91
33N5
33K5
33H5
2A
2B
2C
4A
5
23M14
23E14
31
33
35
23V14
37
23K10
39
23L10
42
11
13
15
25E2
44
46
25G3
48
50
14
75
77
8Z10
7
93-97
8Z
8S10
9

Beheer kaart
De Vroente, Brasschaat
Selecteer gebied
Bodem
+
-
Zdmb
Zcgb
Zdgb
sEfp
sEpnz
OB
X
500 m

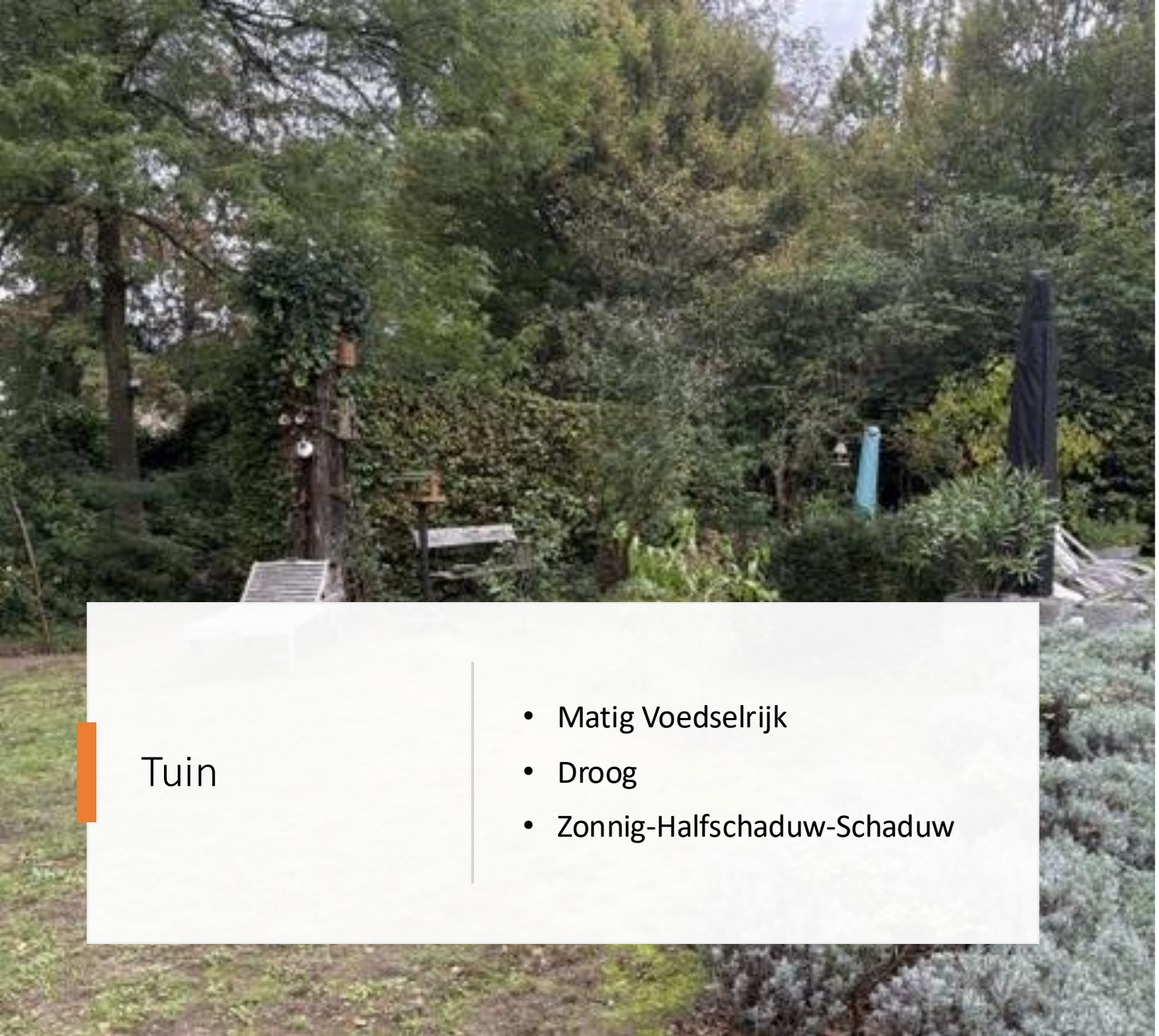

Tuin

- Matig Voedselrijk
- Droog
- Zonnig-Halfschaduw-Schaduw

Vanavond

- *Wat is een “natuurvriendelijke tuin” (volgens ons)*
- *In vijf stappen naar een leuke natuurvriendelijke tuin*
- *Pauze*
- *Een paar tuinvoorbeelden*
- *Een virtueel tuinbezoek*
- Vragen ?